

Jaciment del Castell de Palafolls

Palafolls

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer Camí del Castell, 28-54
Emplaçament L'accés al jaciment es fa des de la carretera N-II. Al PK 677,545 cal agafar un camí asfaltat, a l'est de la carretera, que mena a la urbanització Mas Carbó. Un cop passada aquesta urbanització cal seguir fins el cim del turó.

Coordenades:

Latitud: 41.67897
Longitud: 2.7351
UTM Est (X): 477952
UTM Nord (Y): 4614168

Classificació

Número de fitxa 08155 - 41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Modern
Segle IX-XIX
Any 800-1879
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: S'ha perdut, amb el temps, part de les parets de murs i estructura arquitectònica. Hi ha pèrdues, fissures i esquerdes notables en molts dels espais del castell. En procés de consolidació.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Observacions protecció: Protecció: Declarat BCIN
Classificació: Monument històric
Núm. de Registre/Catàleg: 372-MH
Data Declaració: 22/04/1949
dv., 22/04/1949 - 12:00
Data aprovació:
Número inventari
Generalitat i altres

inventaris	IPAPC 1106
Accés	Fàcil
Ús actual:	Cultural
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Palafolls
Fitxes associades:	
<u>Castell de Palafolls</u>	
Autoria de la fitxa	Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa:	dj., 25/08/2022 - 12:43

Descripció

El castell de Palafolls és una fortificació ubicada dalt d'un serrat a 158 metres sobre el nivell del mar, que domina la vall del riu Tordera al seu pas pel terme de Palafolls. Està documentat des de l'any 1035. El 1880 va passar a ser propietat de l'Estat.

Les restes conservades corresponen a construccions que daten del segle X al XIV. Té una planta irregular allargada, dividida en dos recintes, el sobirà, més alt i format per un cos massís, fortificat; i el recinte jussà, d'època gòtica, que forma una gran plaça d'armes, a l'extrem de la qual hi ha les restes d'una gran torre.

La intervenció arqueològica realitzada l'any 1993, sobre una superfície de 170 metres quadrats, del recinte jussà del castell, va permetre documentar, en el que es coneixia tradicionalment com a pati d'armes, tres àmbits tocant a la muralla. Aquests habitatges es comunicarien amb la torre de guaita que hi ha a l'extrem de tramuntana. S'haurien construït en època baix medieval, i haurien perdurat ocupats fins a finals del segle XVII, moment en què s'ha documentat un nivell d'abandonament que correspondria a l'enderroc de la teulada i les parets. La comunicació entre aquest pati i el recinte sobirà sempre hauria funcionat com es fa actualment, és a dir, amb dues entrades independents.

Els materials documentats durant aquesta intervenció mostren un ampli ventall de produccions ceràmiques amb cronologies que oscil·len entre els segles XIII i XIV, destacant un fragment d'una peça decorada amb verd i manganès que mostra a la part central una figura humana que sembla representar un bisbe amb atributs episcopals clars (una mà amb un gúa decorat amb una creu, on es observa un bàcul, i les restes del que podria ser la tiara episcopal). La resta de materials documentats es limiten a algunes mostres de metalls, tres monedes no identificables i una base d'una copa de vidre.

Prospectada la zona i els seus voltants, amb motiu de la revisió de la carta arqueològica del Maresme de l'any 2008, no s'han trobat evidències que corroborin l'existència de restes ibèriques.

Observacions:

Existeix un Pla Director realitzat el 2021. Aquest Pla d'Actuacions incorpora una diagnosi i un recull documental que ha servit de base per plantejar una estratègia d'actuació integral en el monument, i els eixos fonamentals i actuacions que han de permetre el desenvolupament d'un projecte rigorós, viable i amb continuïtat en el temps, al servei de l'ús cultural i cívic, però també connectat amb el desenvolupament territorial i al servei de la comunitat.

Bibliografia

- Ajuntament de Palafolls (2006). Pla General d'Ordenació Territorial i Urbana. Palafolls.
- Arxiu del Servei d'Arqueologia i Paleontologia (1993). Memòria de la intervenció arqueològica. Núm. reg.: 1632.
- DALMAU, R. (1969). *Els castells catalans*. Barcelona. Editorial Rafael Dalmau.
- OLIVARES, D. (2000). "L'actuació arqueològica al recinte jussà del castell de Palafolls (Palafolls. Maresme)", a les Actes del *I Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*.
- OLIVARES, D. (2000). "Les excavacions al castell de Palafolls" a les actes *L'arquitectura militar medieval, I jornades d'Història i Arqueologia Medieval del Maresme*, Mataró, 13-30 octubre 1999.
- PUIG I BOADES, Isidre. "Castell de Palafolls, estudi gràfic i nota descriptiva", al *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, nº 217, Barcelona, pp. 33-40.

Enllaços d'interès:

[Inventari de Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de la Generalitat de Catalun...](#)
[Viquipèdia](#)
[Castells catalans](#)
[Catalunya medieval](#)
[Calaix \(Memòria del a intervenció arqueològica realitzada al recinte Jussà\) 1993](#)
[Pla Director Castell de Palafolls](#)
[Revista El Ganxet, 5 \(2023\) monogràfic sobre el Castell de Palafolls](#)

